

کارورزی ۴

«درس پژوهی»

نام استاد راهنما:

جناب آقای محمود زارع جمال آبادی

نام مدرسه:

شاهد آینه ساز

نام دانشجو:

سیدعرفان جوکار جمالی

نام معلم راهنما:

آقای یزدی

نام پردیس:

شهیدان پاکثراد یزد

سال تحصیلی ۱۴۰۲ - ۱۴۰۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

در آغاز سپاس و قدردانی از خداوند متعال که به بنده این توفیق را عنایت کرد که در طول این مسیر موفقیت های لازم را کسب کنم تا بتوانم به مردم و فرزندان آنان کمک بکنم. بعد از آن تشکر می کنم از استاد بزرگوار جناب آقای دکتر محمود زارع که بنده را برای رسیدن به اهداف والا راهنمایی نموده و در این راه زحمات فراوانی کشیدند. بعد از آن تشکر می کنم از همه عوامل مدرسه شاهد آئینه ساز استان یزد که شرایط و امکانات لازم را در اختیار ما قرار دادند که بهتر بتوانیم در دوران کارورزی عمل بکنیم. و در نهایت تشکر می کنم از معلم راهنمای خودم جناب آقای یزدی بزرگوار که به بنده این فرصت را دادند که از تجارب و فضای کلاس شان استفاده کنم تا بتوانم در آینده از این تجارب برای فرزندان این سرزمین استفاده کنم و در پیشرفت آنها نقش داشته باشم.

خویش را گم کرده ام در کار پیدا کردنت

سخت مشغولم به رویای تماشا کردنت

عالمی از درد را گنجانده ای در سینه ام

مانده ام در کار دنیایی به دل جا کردنت

روزی موری رسانی در فلان جا زیر سنگ

روزی ما بسته با امروز و فردا کردنت

میبری تاعرش ما را گاه پایین روی فرش

جان فدای حجت پایین و بالا کردنت

گفته بودی گر بخوانیمت اجابت می کنی

نه به لطف وعده نه این پا و آن پا کردنت

پرده می پوشی بروی عیبهای بی حدم

شهره شد در کار رسواییم پروا کردنت

رو به من هر بار بی منت دری وا کرده ای

ای به قربان شکوهستان در وا کردنت

گزارشی که پیش رو داریم، روایتی از کارورزی ۴ می باشد که در مدرسه شاهد آئینه ساز در شهر یزد اجرا شده است. در کارورزی ۴، دانشجو معلمان برای اولین بار در طول مدت تحصیل خود "درس پژوهی" را تجربه کردند. این کنش پژوهی گروهی که به آن درس پژوهی هم نیز می گویند راه نقد را به کلاس معلمان باز کرده و باعث می شود که در راه تعلیم و تربیت از تجارب و بازخوردهای همدیگر استفاده کنند که نتیجه آن پویایی و کارآمد شدن فرایند تدریس می شود. برای اقدام به درس پژوهی در کلاس، نیاز بود که مقدماتی صورت گیرد که این فرایند به خوبی اجرا شد. در ادامه شاهد شرح کامل مراحل درس پژوهی در این گزارش خواهیم بود.

واژگان کلیدی: درس پژوهی، مدرسه شاهد آئینه ساز، اقدام پژوهی گروهی، کارورزی ۴، تعلیم و تربیت

۴	چکیده
۶	مقدمه
۸	فصل اول، فرایند درس پژوهی و توسعه حرفه ای
۹	طرح درس ۱
۱۴	خلاصه تدریس اول
۱۵	نقد همکاران
۱۶	طرح درس ۲
۲۱	خلاصه تدریس دوم
۲۲	نقد همکاران
۲۳	گزارش های روزانه
۳۳	فصل دوم، روایت من از کارورزی ۴
۳۴	روایت من از کارورزی ۳
۳۸	کد گذاری و مقوله بندی
۳۹	یافتن مضامین
۴۰	تحلیل و تفسیر

همه ما می‌دانیم که هدف و رسالت تعلیم و تربیت انسان سازی و پرورش نسلی کارآمد در جامعه می‌باشد. البته انسان به طور غریزی آموختن و یادگیری را از بدو تولد شروع می‌کند که این یادگیری‌ها در ابتدا در خانواده و سپس در جامعه صورت می‌گیرد. سپس فرد ادامه این فرایند را در بخش‌ها و مؤسسات دیگری همچون مدرسه و انجمن‌ها سپری می‌کند و در این میان مدرسه بیشترین نقش و سهم را بر عهده دارد. و به معلمان این مسئولیت خطیر واگذار می‌گردد و آنها هستند که باید بتوانند دانش آموزان خود را به درستی تربیت کرده و آنان را برای حضور در اجتماع آماده کنند. در این میان مجموعه فعالیت‌هایی که برای تعلیم و تربیت دانش آموزان انجام می‌شود بیشترین سهم به تدریس معلم در کلاس درس اختصاص می‌یابد.

همان طور که می‌دانیم تدریس را می‌توان به فعالیت‌های دو جانبه‌ای که بین معلم و دانش آموزان جریان دارد و هدفش یادگیری است تعریف کرد. این فعالیت چنانچه که منجر به یادگیری زمینه‌ای شود برای دانش آموز موثر و مفید خواهد بود. بنابراین این کنش متقابل بین معلم و دانش آموزان باید به خوبی صورت گرفته و دانش آموز در این حین نقش پویا و فعالی را داشته باشد. بنابراین معلم باید با روش‌های تدریس گوناگون و از انواع تجارب خود و دیگران استفاده کرده تا بتواند در امر تدریس موفق شود. درس پژوهی بسیار در این امر می‌تواند به معلمان کمک کند. در طول کارورزی ۴ ما با کنش پژوهی گروهی که به آن درس پژوهی هم نیز می‌گویند آشنا می‌شویم. به طور خلاصه می‌توان گفت که درس پژوهی راه نقد و بازخورد را در کلاس‌های معلمان باز کرده و باعث می‌شود که معلمان تجارب خود را به اشتراک گذاشته و از یکدیگر نقد مناسب کرده و به فرایند‌های تدریس یکدیگر بازخورد بدهند. این امر اگر به درستی اجرا شود بسیار در پویا و کارآمد شدن تدریس معلمان نقش بسزایی را دارد.

در این رویکرد معلمان با بهره‌گیری از خرد جمعی، موانع پیش روی تدریس و یادگیری را مورد تحلیل قرار داده، راه‌هایی را برای مواجهه با آنها شناسایی و مورد استفاده قرار می‌دهند. در درس پژوهی بیش از اینکه معلمان مبانی نظری آموزش و یادگیری را بیاموزند، مهارت‌های علمی و کاربردی مربوط به فرایند یاددهی-یادگیری، ارزیابی روشهای تدریس، خود ارزیابی و فعالیت‌های آموزشی را می‌آموزند. معلمان مباحث گروهی موضوع مورد پژوهش را انتخاب و به صورت مشارکتی و در گروه و با استفاده از خرد جمعی و اشتراک گذاری تجربه، به ارزیابی دقیق فعالیت‌های آموزشی انجام شده در ارتباط با موضوع مورد نظر می‌پردازند.

کارورزی ۴ به عنوان آخرین مرحله تربیت حرفه‌ای دانشجو معلمان در دوره تحصیل و آموزش در دانشگاه فرهنگیان می‌باشد و تکمیل کننده سه دوره کارورزی است که دانشجویان برای رسیدن به من حرفه‌ای گذرانده‌اند. و فرایند درس پژوهی گواهی بر این نقش تکمیل کننده کارورزی ۴ را دارد.

اهداف کارورزی ۴ (درس پژوهی)

- ایجاد زمینه برای اشتراک دانش و تجربه دانشجو معلمان در مدرسه.
- ارتقا انگیزه دانشجو معلمان در مطالعه منابع تخصصی برای توسعه و پرورش دانش و صلاحیت حرفه ای.
- تسهیل شرایط شکل گیری سازمان یادگیرنده با گسترش فرهنگ یادگیری در مدارس.
- برقرای ارتباط مستقیم صاحب نظران و سیاست گزاران با دانشجو معلمان.
- آگاهی از میزان تحقق اهداف آموزشی در کلاس درس و انتقال نتایج آن در برنامه ریزی درسی.
- اصلاح و بهسازی مستمر آموزش در بلند مدت با تمرکز و توجه به فرایند و تبیین نتایج یادگیری دانش آموزان.

فصل اول، فرایند درس پژوهی و توسعه حرفه ای

فرم ج: چارچوب تهیه طرح آموزشی

محتوا: درس دوازدهم علوم ششم ابتدایی (جنگل برای کیست؟)

تحلیل کتاب و درس: (بررسی ارتباط افقی و عمودی موضوع):

این درس با درس ۱۳ علوم سال چهارم ابتدایی (زیستگاه) ارتباط عمودی دارد؛ همچنین این درس با درس ۱۱ علوم ششم ابتدایی (شگفتی های برگ) ارتباط افقی دارد.

مفاهیم: زنجیره غذایی، شبکه غذایی، قارچ ها، همزیستی، تولید کننده، مصرف کننده، کپک. مهارت ها:

(الف) **عمومی:** توجه کردن، مشاهده، ثبت مشاهدات، تفکر و ...

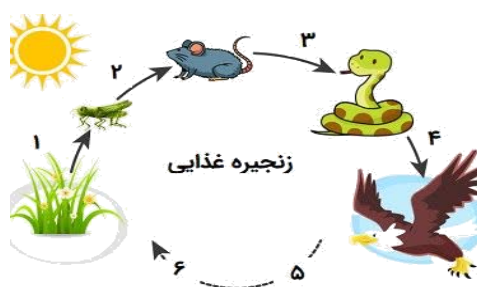
(ب) **تخصصی:** آشنایی با زنجیره غذایی و تشخیص تولید کننده ها و مصرف کننده ها در این زنجیره.

(ج) **ساحت های تعلیم و تربیت:** ساحت تربیتی اعتقادی، عبادی و اخلاقی - ساحت تربیت علمی و فناوری -

انتخاب ایده کلیدی یادگیری:

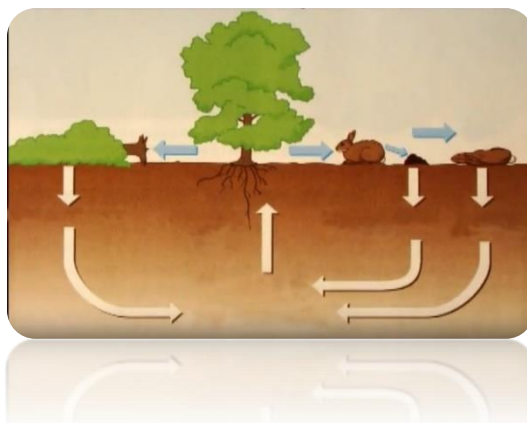
عنوان درس: تولید کننده و مصرف کنندگان

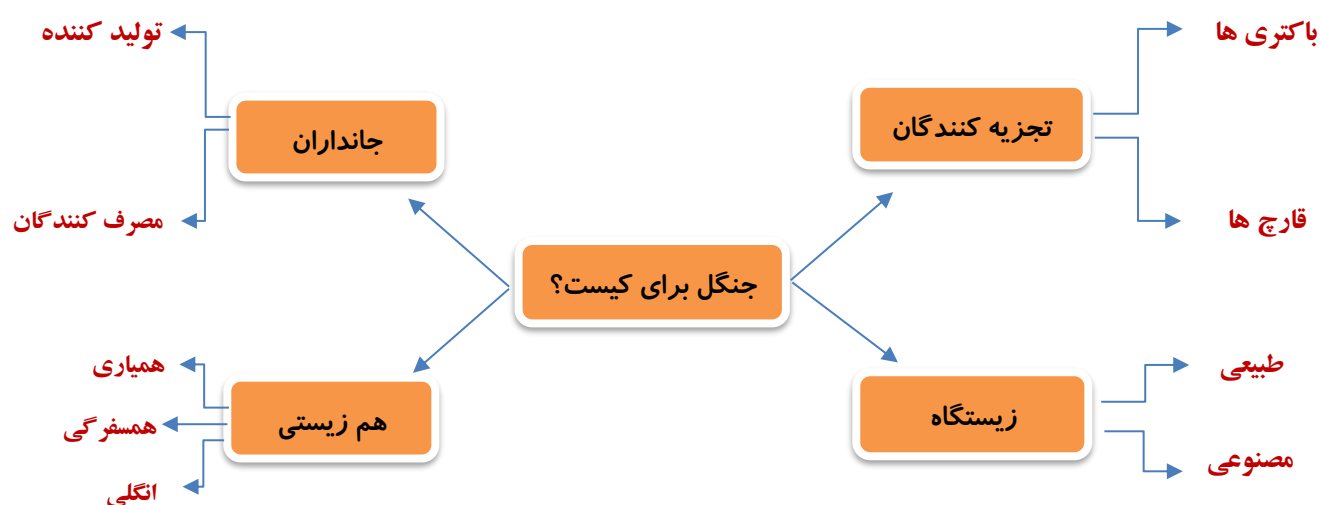
عنوان درس: تصویر روبه رو

نقشه مفهومی:

جنگل برای کیست؟

اهداف:

انتظاراتی که از دانش آموزان در پایان این درس می‌رود عبارتند از:

۱. زنجیره غذایی و شبکه غذایی را شناخته و تعریف آنها را بیان کنند.
۲. تولید کننده و مصرف کننده را در زنجیره غذایی تشخیص بدهند.
۳. انواع تجزیه کنندگان را بشناسند و ویژگی های آنها را نام ببرند.
۴. انواع همزیستی ها را شناخته و برای هر کدام یک مثال بیان کنند.

پیامدها:

دانش آموزان بتوانند زنجیره های مختلف غذایی را شناسایی کرده و در میان آنها تولید کننده ها و مصرف کننده ها را از هم باز شناسند و رابطه میان آنها را کشف کنند.

تعیین شایستگی ها و سطوح سه گانه آن:

سطح ۱- دانش آموزان زنجیره غذایی و شبکه غذایی را می‌توانند تعریف کنند.

سطح ۲- دانش آموزان علاوه بر تعریف زنجیره غذایی و شبکه غذایی بتوانند تولید کنندگان و مصرف کنندگان را در این زنجیره ها؛ تشخیص بدهند.

سطح ۳- دانش آموزان علاوه بر تعریف زنجیره غذایی و... و توانایی شناسایی تولید کنندگان و مصرف کنندگان بتوانند چند نمونه از رابطه های غذایی را بین موجودات گوناگون در بافت و زمینه خود نام برده و شناسایی کنند و همچنین بتوانند زنجیره های غذایی مجهول را کامل کنند و رابطه همزیستی بین آن ها را تشخیص دهند.

بیان انواع فعالیت های یادگیری و عملکردی:

بعد از یادگیری مطالب درس بهترین نمونه فعالیت هایی که می توان برای تکمیل فرایند یادگیری دانش آموزان به کار برد فعالیت های در نظر گرفته زیر می باشد.

سوال یک: با استفاده از جانداران زیر، شبکه غذایی رسم شده را کامل کنید.

روباه - ذرت - عقاب - موش - مرغ - جغد

سوال دوم: نوعی قارچ که روی میوه ها رشد میکند _____ نام دارد.

بیان پرسش های اساسی:

۱. زنجیره غذایی را تعریف کنید و برای آن مثال بزنید؟
۲. ویژگی های اساسی قارچ ها را نام برده و یک نمونه قارچ که در زندگی مشاهده کردید نام ببرید؟
۳. انواع روابط هم زیستی را نام برده و برای هر کدام مثال بزنید؟
۴. زنجیره غذایی زیر را کامل کنید؟

تعیین تکالیف عملکردی:

در انتهای تدریس برای نهادینه کردن آموخته های دانش آموزان می توان نمونه تکالیف عملکردی زیر را برای آنها تعیین کرد که در منزل به آن بپردازند.

تکلیف اول: دانش آموزان برای جلسه بعد، یک نمونه شبکه غذایی با توجه به محل زندگی خود، پیدا کنند و آن را در کلاس ارائه بدهند.

تکلیف دوم: دانش آموزان به صورت گروه های دوفره در مورد تجزیه کنندگان تحقیق کنند و برای جلسه بعد به صورت داوطلبانه در کلاس با استفاده از تصاویر موضوع مورد تحقیق و استدلال، آن را ارائه بدهند.

مشخصات فردی: سید عرفان جوکار جمالی

مشخصات: نام مدرسه: شاهد آیین ساز / پایه تحصیلی: ششم ابتدایی / موضوع: جنگل برای کیست؟ / درس جلسه: علوم ششم / نام معلم راهنما: آقایان یزدی / زمان: ۴۵ دقیقه

مراحل	شرح تکالیف یادگیری/ تکالیف عملکردی به تفکیک مراحل	محدوده زمانی	مواد/ منابع یادگیری
برقراری ارتباط	معلم پس از سلام و احوال پرسی و حضور و غیاب در کلاس برای برانگیختن انگیزه‌ی دانش آموزان از آنها می‌خواهد که به تصویر فصل ۱۲ کتاب نگاه کنند و بگویند از آن چه می‌فهمند در ادامه از آنها این دو سوال را می‌پرسد: ۱. بچه‌ها به نظر شما زندگی روباه چگونه به درخت بلوط وابسته است؟ ۲. چگونه رابطه غذایی عقاب به هویج وابسته است؟	۵ دقیقه	کتاب درسی، ویدیو پروژکتور
فرآیند هدایت و ارائه بازخورد	پس از اینکه دانش آموزان به صفحه اول فصل ۱۲ نگاه کردند و نظرات خود را بیان کردند، سپس برخی از آنها به دو سوال معلم پاسخ می‌دهند.		
تحلیل و تفسیر	از آنجایی که دانش آموزان در سال چهارم با زنجیره غذایی آشنا شدند تا حدودی می‌توانند به این دو سوال پاسخ بدهند.		
به تجربه گذاشتن	در ابتدا معلم ضمن ارائه بازخورد به نظرات دانش آموزان در مورد سوالات مطرح شده در ادامه به تصویر زنجیره غذایی که در پای تابلوی کلاس نمایش داده شده است اشاره می‌کند و سپس با توجه به تصویر، زنجیره غذایی و شبکه غذایی را تعریف می‌کند. معلم در ادامه دانش آموزان را گروه بندی کرده و در پای تابلو ۵ دایره ای را رسم می‌کند که این ۵ دایره نشان دهنده یک زنجیره غذایی مجهول است. سپس معلم از گروه‌ها می‌خواهد که در عرض ۵ دقیقه این زنجیره غذایی مجهول را کامل کنند.	۵ دقیقه	تصویر زنجیره غذایی، تخته وایت برد
فرآیند هدایت و ارائه بازخورد	دانش آموزان پس از گوش دادن به سخنان معلم، در گروه‌های خود با شور و اشتیاق به تکمیل زنجیره غذایی خود می‌پردازند.		
تحلیل و تفسیر	دانش آموزان با توجه به توضیحات و تصویر نشان داده شده توسط معلم زنجیره غذایی را به خوبی فراگرفتند و از این جهت می‌توانند زنجیره غذایی مجهول را کامل کنند.		
به کار بستن	دانش آموزان در گروه‌های خود با توجه به آموخته‌های قبلی و مشورت کردن با یکدیگر به حل سوالی که از جانب معلم مطرح شده است می‌پردازند.	۵ دقیقه	تصویر زنجیره غذایی، تخته وایت برد
فرآیند هدایت و ارائه بازخورد	دانش آموزان برای حل مسئله از تجارب و دانش یکدیگر استفاده کرده و به حل آن می‌پردازند.		
تحلیل و تفسیر	با توجه به آموخته‌های قبلی دانش آموزان و تجارب جدیدشان و با استفاده از آموخته‌های معلم می‌توانند به حل این مسئله بپردازند.		
به اشتراک گذاشتن	در ادامه معلم به طور تصادفی ۲ الی ۳ گروه را انتخاب کرده و از آنها می‌خواهد زنجیره غذایی خود را که حل کرده‌اند به نمایش گذاشته و آن را برای گروه‌های دیگر توضیح بدهند؛ سپس معلم در مورد تجزیه کنندگان و قارچ‌ها توضیح می‌دهد و در ادامه آزمایش مربوط به این بخش را برای دانش آموزان به نمایش می‌گذارد.	۱۰ دقیقه	تبادل نظر گروه‌ها، هدایت و راهنمایی معلم، وسایل آزمایش

فرآیند هدایت و ارائه بازخورد	گروه های انتخاب شده (دانش آموزان) توسط معلم پای تابلو آمده و زنجیره غذایی کامل شده خود را با توجه به دانش و استنباط هایی که داشته اند، برای دوستان خود توضیح می دهند و سایر گروه ها به سخنان آنان گوش می دهند.
تحلیل و تفسیر	با توجه به آموخته های قبلی دانش آموزان و استفاده از تجارب معلم می توانند به حل این مسئله بپردازند.
انتقال به موقعیت جدید	<div data-bbox="568 300 1177 602"> <p>سپس معلم آزمایش به نمایش گذاشته شده را به خوبی توضیح می دهد و به دانش آموزان فرصت داده که سوالات و ابهامات خود را در مورد این آزمایش بپرسند.</p> <p>در ادامه معلم توضیحاتی در مورد هم زیستی مسالمت آمیز می دهد و از آنها می خواهد که چند مورد از هم زیستی های مسالمت آمیز خود را با طبیعت نام ببرند و آیا در این هم زیستی مسالمت آمیز نقشی دارند یا خیر؟</p> </div> <div data-bbox="432 300 568 602">۱۵ دقیقه</div> <div data-bbox="100 300 432 602">ویدیو پروژکتور، تصاویر و توضیحات کتاب درسی</div>
فرآیند هدایت و ارائه بازخورد	دانش آموزان با شور و اشتیاق و توجه کامل به مراحل آزمایش توجه کرده و در ادامه برخی از دانش آموزان به سوالات معلم پاسخ می دهند.
تحلیل و تفسیر	از آنجایی که کار عملی در کلاس صورت گرفته ممکن است برخی از دانش آموزان سوالاتی بپرسند؛ از آنجایی که با هم زیستی مسالمت آمیز هم آشنا شده اند، می توانند به این سوال معلم پاسخ بدهند.
سنجش آموخته ها	<div data-bbox="568 804 1177 1061"> <p>۱. زنجیره غذایی را تعریف کنید و برای آن یک مثال بنویسید؟</p> <p>۲. ویژگی های قارچ ها را نام ببرید؟</p> <p>۳. در مورد هم زیستی مسالمت آمیز شده و مورچه توضیح دهید؟</p> <p>۴. کپک از کدام نوع جانداران است و چرا؟</p> </div> <div data-bbox="432 804 568 1061">۵ دقیقه</div>
فرآیند هدایت و ارائه بازخورد	به علت انجام فعالیت های فرآیندی و اکتشافی، یادگیری صورت گرفته و دانش آموزان به راحتی به سوالات پاسخ می دهند.
تحلیل و تفسیر	با جمع آوری پاسخ دانش آموزان، اگر کج فهمی صورت گرفته بود، اصلاح شده و توضیحات تکمیلی ارائه میشود.
<p>جمع بندی نهایی:</p> <p>اگر معلم قبل از کلاس در خصوص چگونگی مشارکت فراگیران، با رویکرد سازنده گرایی و فعال سازی آنها بیشتر نقش تسهیل گری را انتخاب نماید، یادگیری بیشتر و عمیق تر و با انگیزه و نشاط بیشتر و همچنین با خستگی کمتر اتفاق خواهد افتاد.</p>	
استاد راهنمای تخصصی:	استاد راهنمای علوم تربیتی:

- ✓ مواد/ منابع یادگیری، شامل: تجهیزات (نرم افزاری و سخت افزاری)، امکانات محیطی، افراد/ شخصیت ها و....
- ✓ تحلیل و تفسیر شامل: پیش بینی ها/ محدودیت ها و فرصت ها در فرآیند اجرا و نحوه مدیریت آن/ آنچه آموخته
- ✓ مفاهیم و مهارت ها: از تحلیل محتوای کتاب درسی استخراج می شود.

در کارورزی ۴ مبنا بر این بود که به صورت گروه های دو نفره در یک پایه قرار گرفته و یک درسی را با مشورت استاد و معلم راهنما انتخاب کنیم. بر این اساس برای تدریس، درس دوازدهم علوم پایه ششم را که درسی بسیار حائز اهمیت است را با مشورت های لازم انتخاب و تدریس کردم.

برای انجام فرایند تدریس یک طرح درس مناسب و دانش آموز محور را نوشته و با نظر استاد راهنمای خود در کلاس به مرحله اجرا رساندم. در ابتدا با سلام احوال پرسی و ارزشیابی آغازین فرایند تدریس را شروع کرده و طبق طرح درس با سوالاتی، انگیزه دانش آموزان را برانگیختم. سپس در ادامه با ذکر چند مثال زنجیره غذایی و شبکه غذایی را که در پایه چهارم نیز خوانده بودند برایشان گفته و یادآوری مطالب به خوبی صورت گرفت. در ادامه طبق طرح درس بدون اتلاف وقت چینه کلاسی را مبنی بر گروه بندی ها تنظیم کردم و در پای تابلوی کلاس چند زنجیره مجهول را رسم نموده تا با مشورت گروهی به حل این زنجیره ها بپردازند. انجام این فعالیت ها باعث یادگیری و کاربرد خرد جمعی دانش آموزان کلاس شده بود.

در ادامه به طور تصادفی از نمایندگان گروه ها (۲ الی ۳ نماینده) خواستم به جلوی کلاس آمده و به حل زنجیره و شبکه های غذایی مجهول بپردازند. با انجام این فعالیت دانش آموزان کاملاً با مفاهیمی از جمله زنجیره غذایی، شبکه غذایی و... آشنا شدند. در ادامه در مورد آخرین چرخه زنجیره غذایی یعنی قارچ ها که نوعی تجزیه کننده هستند مطالبی را گفتم و با استفاده از پاورپوینتی که از قبل درست کرده بودم به جمع بندی مطالب جلسه پرداختم.

با جمع بندی مطالب، تکلیف مناسبی که از قبل برای این درس طرح کرده بودم برای دانش آموزان گفته و تدریس را به پایان رساندم. به طور کلی از تدریس خود بسیار راضی بودم و تایید استاد و معلم راهنما نیز صحنه ای بر این امر بود. بعد از امر تدریس در پایان کلاس استاد و معلم راهنما و هم گروهی عزیزم جناب آقای شهری زاده به نقد تدریس بنده پرداختند.

پس از پایان تدریس به نقد تدریس بنده پرداخته شد. همکاران گرامی از تدریس بنده خیلی راضی بودند. به طور کلی اگر نقد عزیزان را بخواهم کامل بیان کنم چند معیار برای آن برگزیدم که با کمک این معیارها بازگو خواهم کرد.

یکی از معیارها سلام و احوال پرسی با دانش آموزان و ارزشیابی آغازین می باشد. در این زمینه همکاران گرامی از بنده خیلی راضی بودند و فرمودند به خوبی توانستم ارتباط عمودی این درس را با پایه‌ی چهارم برقرار کنم.

معیار دیگر ایجاد ارتباط اولیه می باشد. در این زمینه همه از فعالیت و ایجاد ارتباط اولیه بنده راضی بودند. اما نظرات متفاوتی بیان شد برای مثال آقای یزدی فرمودند برای ارتباط اولیه می توانستم از یک کلیپ و فیلم کوتاهی استفاده کنم و...

معیار بعدی نحوه‌ی تدریس درس می باشد که در این مورد استاد عزیزم جناب آقای زارع فرمودند که دانش آموز محور بودن تدریس و فعالیت گروهی بسیار خوب بوده است و آقای یزدی و شهری زاده نیز حرف ایشان را تایید کردند و در این مورد از تدریس تعریف و تمجید کردند. در زمینه فن بیان که معیار بعدی می باشد همه عزیزان از بنده راضی بودند و تن صدا و زبان بدن بنده و تحرک و پویایی را از ویژگی های بارز تدریس بنده خطاب کردند.

در زمینه پرسش های تکوینی و پایانی نیز همه عزیزان از بنده راضی بوده و از لفظ هدفمند بودن برای انتخاب پرسش های بنده استفاده کردند. از نظر مدیریت کلاسی، گروه بندی و چینش کلاسی نیز همه عزیزان راضی بودند و گروه بندی های نیز استاندارد بود (گروه های ۳ یا ۵ نفره).

معیار بعدی مدیریت زمان می باشد. در این زمینه به علت درگیری بنده با سوالات دانش آموزان اندکی ایراد وارد شد. جناب آقای زارع فرمودند که در انتهای کلاس زیاد درگیر سوالات دانش آموزان شدم و آقای یزدی و شهری زاده نیز حرف های ایشان را تایید کردند که این تجربه بسیار خوبی برای بنده شد.

در زمینه و معیار تکلیف و جمع بندی نیز همه عزیزان از بنده راضی بوده و جناب آقای زارع فرمودند تهیه پاورپوینت که مطالب جلسه را با آن بنده مرور کردم بسیار خوب بوده و از همه امکانات کلاس از جمله، تکنولوژی، تخته، فضای کلاس و... به خوبی استفاده کرده ام. جناب آقای یزدی و شهری زاده فرمودند تکلیف ها پژوهش محور و هدفمند بوده و بسیار خوب تهیه شده است.

در زمینه روش های تدریس نیز همه از شیوه و روشی که بنده انتخاب کرده بودند راضی بودند و اشاره کردند که دانش آموز محور بوده است.

آقای یزدی به صورت پیشنهادی فرمودند که می توان این درس را به صورت ایفای نقش نیز می توان تدریس کرد. ولیکن تدریس شما بسیار عالی بوده است.

به طور کلی همه عزیزان از تدریس بنده بسیار راضی بودند و فقط درگیری پایانی با سوالات دانش آموزان را برای بنده تشریح و تبیین کردند که بسیار تجربه خوب و مهمی برای بنده در آینده بود.

فرم ج: چارچوب تهیه طرح آموزشی

محتوا: درس دوازدهم علوم ششم ابتدایی (جنگل برای کیست؟)

تحلیل کتاب و درس: (بررسی ارتباط افقی و عمودی موضوع):

این درس با درس ۱۳ علوم سال چهارم ابتدایی (زیستگاه) ارتباط عمودی دارد؛ همچنین این درس با درس ۱۱ علوم ششم ابتدایی (شگفتی های برگ) ارتباط افقی دارد.

مفاهیم: زنجیره غذایی، شبکه غذایی، قارچ ها، همزیستی، تولید کننده، مصرف کننده، کپک. مهارت ها:

الف) عمومی: توجه کردن، مشاهده، ثبت مشاهدات، تفکر و ...

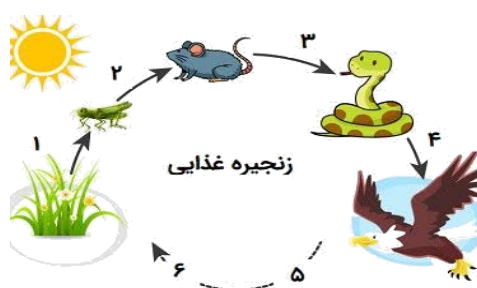
ب) تخصصی: آشنایی با زنجیره غذایی و تشخیص تولید کننده ها و مصرف کننده ها در این زنجیره.

ج) ساحت های تعلیم و تربیت: ساحت تربیتی اعتقادی، عبادی و اخلاقی - ساحت تربیت علمی و فناوری -

انتخاب ایده کلیدی یادگیری:

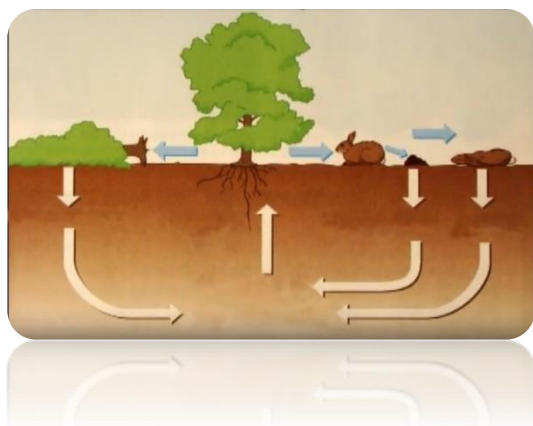
عنوان درس: تولید کننده و مصرف کنندگان

عنوان درس: تصویر روبه رو

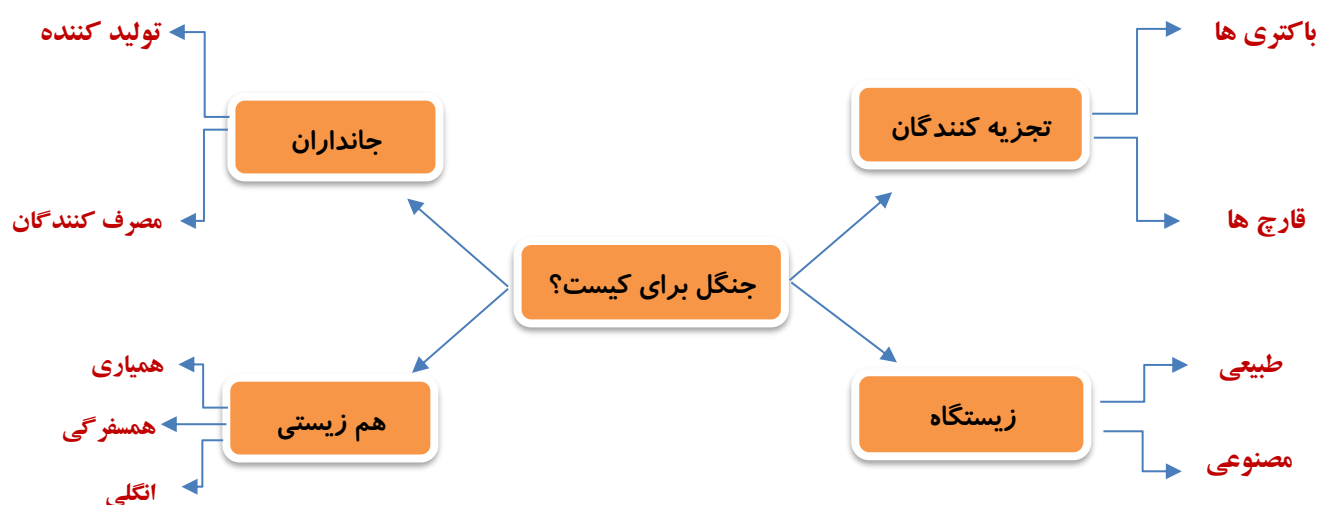

نقشه مفهومی:

جنگل برای کیست؟

اهداف:

- انتظاراتی که از دانش آموزان در پایان این درس می‌رود عبارتند از:
۵. زنجیره غذایی و شبکه غذایی را شناخته و تعریف آنها را بیان کنند.
  ۶. تولید کننده و مصرف کننده را در زنجیره غذایی تشخیص بدهند.
  ۷. انواع تجزیه کنندگان را بشناسند و ویژگی های آنها را نام ببرند.
  ۸. انواع همزیستی ها را شناخته و برای هر کدام یک مثال بیان کنند.

پیامدها:

دانش آموزان بتوانند زنجیره های مختلف غذایی را شناسایی کرده و در میان آنها تولید کننده ها و مصرف کننده ها را از هم باز شناسند و رابطه میان آنها را کشف کنند.

تعیین شایستگی ها و سطوح سه گانه آن:

سطح ۱- دانش آموزان زنجیره غذایی و شبکه غذایی را می‌توانند تعریف کنند.

سطح ۲- دانش آموزان علاوه بر تعریف زنجیره غذایی و شبکه غذایی بتوانند تولید کنندگان و مصرف کنندگان را در این زنجیره ها؛ تشخیص بدهند.

سطح ۳- دانش آموزان علاوه بر تعریف زنجیره غذایی و... و توانایی شناسایی تولید کنندگان و مصرف کنندگان بتوانند چند نمونه از رابطه های غذایی را بین موجودات گوناگون در بافت و زمینه خود نام برده و شناسایی کنند و همچنین بتوانند زنجیره های غذایی مجهول را کامل کنند و رابطه همزیستی بین آن ها را تشخیص دهند.

بیان انواع فعالیت های یادگیری و عملکردی:

بعد از یادگیری مطالب درس بهترین نمونه فعالیت هایی که می توان برای تکمیل فرایند یادگیری دانش آموزان به کار برد فعالیت های در نظر گرفته زیر می باشد.

سوال یک: با استفاده از جانداران زیر، شبکه غذایی رسم شده را کامل کنید.

روباه - ذرت - عقاب - موش - مرغ - جغد

سوال دوم: نوعی قارچ که روی میوه ها رشد میکند _____ نام دارد.

بیان پرسش های اساسی:

۱. زنجیره غذایی را تعریف کنید و برای آن مثال بزنید؟
۲. ویژگی های اساسی قارچ ها را نام برده و یک نمونه قارچ که در زندگی مشاهده کردید نام ببرید؟
۳. انواع روابط هم زیستی را نام برده و برای هر کدام مثال بزنید؟
۴. زنجیره غذایی زیر را کامل کنید؟

تعیین تکالیف عملکردی:

در انتهای تدریس برای نهادینه کردن آموخته های دانش آموزان می توان نمونه تکالیف عملکردی زیر را برای آنها تعیین کرد که در منزل به آن پردازند.

تکلیف اول: دانش آموزان برای جلسه بعد، یک نمونه شبکه غذایی با توجه به محل زندگی خود، پیدا کنند و آن را در کلاس ارائه بدهند.

تکلیف دوم: دانش آموزان به صورت گروه های دوفره در مورد تجزیه کنندگان تحقیق کنند و برای جلسه بعد به صورت داوطلبانه در کلاس با استفاده از تصاویر موضوع مورد تحقیق و استدلال، آن را ارائه بدهند.

مراحل	شرح تکالیف یادگیری/ تکالیف عملکردی به تفکیک مراحل	محدوده زمانی	مواد/ منابع یادگیری
برقراری ارتباط	معلم پس از سلام و احوال پرسی و حضور و غیاب در کلاس برای برانگیختن انگیزه دانش آموزان از آنها می خواهد که به تصویر فصل ۱۲ کتاب نگاه کنند و بگویند از آن چه می فهمند و در ادامه از آنها این دو سوال را می پرسد: ۳. بچه ها به نظر شما زندگی روباه چگونه به درخت بلوط وابسته است؟ ۴. چگونه رابطه غذایی عقاب به هویج وابسته است؟	۵ دقیقه	کتاب درسی، ویدیو پروژکتور
فرآیند هدایت و ارائه بازخورد	پس از اینکه دانش آموزان به صفحه اول (فصل ۱۲) کتاب نگاه کردند و نظرات خود را بازگو کردند، برخی از آنها به دو سوال معلم پاسخ می دهند.		
تحلیل و تفسیر	از آنجایی که دانش آموزان در سال چهارم با زنجیره غذایی آشنا شدند تا حدودی می توانند به این دو سوال پاسخ بدهند.		
به تجربه گذاشتن	در ابتدا معلم ضمن ارائه بازخورد به نظرات دانش آموزان در مورد سوالات مطرح شده، در ادامه با استفاده از دانش آموزان انتخاب شده، تصاویری از یک زنجیره غذایی کامل را برای سایر دانش آموزان به نمایش می گذارد؛ سپس با توجه نمایش کوتاه اجرا شده، زنجیره غذایی و شبکه غذایی را تعریف می کند. معلم در ادامه دانش آموزان را گروه بندی کرده و در پای تابلو ۵ دایره ای را رسم می کند که این ۵ دایره نشان دهنده یک زنجیره غذایی مجهول است. سپس معلم از گروه ها می خواهد که در عرض ۵ دقیقه این زنجیره غذایی مجهول را کامل کنند.	۵ دقیقه	تصویر زنجیره غذایی، تخته وایت برد، دانش آموزان (نمایش)
فرآیند هدایت و ارائه بازخورد	دانش آموزان پس از مشاهده کردن نمایش کوتاه و گوش دادن به سخنان معلم، در گروه های خود با شور و اشتیاق به تکمیل زنجیره غذایی خود می پردازند.		
تحلیل و تفسیر	دانش آموزان با توجه به توضیحات و نمایش نشان داده شده توسط معلم؛ زنجیره غذایی و شبکه غذایی را به خوبی فراگرفتند و از این جهت می توانند زنجیره غذایی مجهول را کامل کنند.		
به کار بستن	دانش آموزان در گروه های خود با توجه به آموخته های قبلی و مشورت کردن با یکدیگر به حل سوالی که از جانب معلم طرح شده است می پردازند.	۵ دقیقه	تصویر زنجیره غذایی، تخته وایت برد
فرآیند هدایت و ارائه بازخورد	دانش آموزان برای حل مسئله از تجارب و دانش یکدیگر استفاده کرده و به حل آن می پردازند.		
تحلیل و تفسیر	با توجه به آموخته های قبلی دانش آموزان و تجارب جدیدشان و همچنین با استفاده از آموخته های معلم می توانند به حل این مسئله بپردازند.		
به اشتراک گذاشتن	در ادامه معلم به طور تصادفی نماینده ۲ الی ۳ گروه را انتخاب کرده و از آنها می خواهد زنجیره غذایی خود را که حل کرده اند، به نمایش گذاشته و آن را برای گروه های دیگر توضیح بدهند؛ سپس معلم در مورد تجزیه کنندگان و قارچ ها توضیح	۱۰ دقیقه	تبادل نظر گروه ها، هدایت و راهنمایی معلم، وسایل آزمایش (نان کپک زده)

		می‌دهد و در ادامه آزمایش مربوط به این بخش را برای دانش آموزان به نمایش می‌گذارد.		
فرآیند هدایت و ارائه بازخورد		گروه های انتخاب شده(دانش آموزان) توسط معلم پای تابلو آمده و زنجیره غذایی کامل شده خود را با توجه به دانش و استنباط هایی که داشته اند، برای دوستان خود توضیح می‌دهند و سایر گروه ها به سخنان آنان گوش می‌دهند.		
تحلیل و تفسیر		با توجه به آموخته های قبلی دانش آموزان و استفاده از تجارب معلم می‌توانند به حل این مسئله بپردازند.		
انتقال به موقعیت جدید		۱۵دقیقه	سپس معلم آزمایش به نمایش گذاشته شده را به خوبی توضیح می‌دهد و در ادامه به دانش آموزان فرصت می‌دهد که سوالات و ابهامات خود را در مورد این آزمایش بیان کنند. در آخر معلم از دانش آموزان می‌خواهد که اگر در زندگی روزمره خود بر روی مواد خوراکی کپکی مشاهده کردند در کلاس بازگو کنند و دلیل آن را توضیح بدهند و همچنین با توجه به توضیحات داده شده در کلاس بگویند که کپک ها جزو کدام دسته از تجزیه کنندگان(قارچ ها، باکتری ها) هستند.	ویدیو پروژکتور، تصاویر و توضیحات کتاب درسی، وسایل آزمایش
فرآیند هدایت و ارائه بازخورد		دانش آموزان با شور و اشتیاق کامل به مراحل آزمایش توجه کرده و در ادامه برخی از دانش آموزان به سوالات معلم پاسخ می‌دهند.		
تحلیل و تفسیر		از آنجایی که کار عملی در کلاس صورت گرفته ممکن است برخی از دانش آموزان سوالاتی برایشان پیش بیاید؛ و همچنین از آنجایی که دانش آموزان با کپک ها آشنا شدند می‌توانند مواردی را در این زمینه نام ببرند.		
سنجش آموخته‌ها		۵دقیقه	۵. زنجیره غذایی را تعریف کنید و برای آن یک مثال بنویسید؟ ۶. ویژگی های قارچ ها را نام ببرید؟ ۷. کپک از کدام نوع جانداران است و چرا؟	
فرآیند هدایت و ارائه بازخورد		به علت انجام فعالیت های فرآیندی و اکتشافی، یادگیری صورت گرفته و دانش آموزان به راحتی به سوالات پاسخ می‌دهند.		
تحلیل و تفسیر		با جمع آوری پاسخ دانش آموزان، اگر کج فهمی صورت گرفته بود، اصلاح شده و توضیحات تکمیلی ارائه میشود.		
جمع بندی نهایی:				
اگر معلم قبل از کلاس در خصوص چگونگی مشارکت فراگیران ، با رویکرد سازنده گرایی و فعال سازی آنها بیشتر نقش تسهیل گری را انتخاب نماید ، یادگیری بیشتر و عمیق تر و با انگیزه و نشاط بیشتر و همچنین با خستگی کمتر اتفاق خواهد افتاد.				
استاد راهنمای تخصصی:		استاد راهنمای علوم تربیتی:		

✓ مواد/ منابع یادگیری، شامل: تجهیزات (نرم افزاری و سخت افزاری)، امکانات محیطی، افراد/ شخصیت ها و...
✓ تحلیل و تفسیر شامل: پیش بینی ها/ محدودیت ها و فرصت ها در فرآیند اجرا و نحوه مدیریت آن/ آنچه آموخته
✓ مفاهیم و مهارت ها: از تحلیل محتوای کتاب درسی استخراج می‌شود.

باز هم مثل دفعات قبل موقع رفتن به مدرسه شده بود اما این بار یک تفاوتی داشت، از این جهت که باید به صورت گروهی و مشارکتی درسی را با همتای خود انتخاب می‌کردم و هرکدام در کلاس‌های درس خود به تدریس آن بخش می‌پرداختیم. با مشورت معلم راهنما به این نتیجه رسیدیم که درس دوازدهم علوم پایه ششم را انتخاب کنیم.

من برای تدریس این درس علاوه بر آزمایش، دو فعالیت برای مشارکت دادن دانش‌آموزان انتخاب کردم که در ادامه به آنها خواهیم پرداخت.

زنگ سوم فرارسید و من تدریس خودم را با تصویر ابتدایی فصل دوازدهم (جنگل) شروع کردم. از دانش‌آموزان پرسیدم که به نظر شما این تصویر چه ارتباطی با موضوع امروز ما (جنگل برای کیست؟) دارد. پس اینکه دانش‌آموزان پاسخ‌های خود را دادند بدون قضاوت در مورد پاسخ‌های آنها به ادامه تدریس خود پرداختم. در ادامه با استفاده از تصاویر یک زنجیره غذایی که آنها را به صورت رنگی چاپ کرده بودم به صورت تصادفی بین دانش‌آموزان پخش کردم که تعداد این برگ‌ها نه عدد بود؛ بعد از دانش‌آموزان انتخاب شده خواستم که به جلوی کلاس بیایند و با استفاده از نظرات هم‌کلاسی‌های خود یک زنجیره غذایی را تشکیل بدهند و من هم در حین انجام فعالیت آنها نقش راهنما را داشته باشم. پس از اینکه دانش‌آموزان با دلیل یک زنجیره غذایی را تشکیل دادند به تعریف زنجیره غذایی و شبکه غذایی پرداختم.

در ادامه یک زنجیره غذایی مجهول را به دانش‌آموزان دادم تا در گروه‌های دو نفره به حل آن بپردازند، پس از حل کردن زنجیره غذایی در زمانی که به دانش‌آموزان داده شده بود، از دو نماینده خواستم که در پای تابلو این زنجیره را حل کنند و برای دوستان خود توضیح بدهند.

پس از آن به تعریف تجزیه‌کنندگان پرداختم و آزمایش مربوط به این بخش را که کپک نان و ورقه آلومینیومی بود را برای دانش‌آموزان به نمایش گذاشتم و در آخر شرایط کپک زدن بر روی مواد غذایی (علل آن) را برای دانش‌آموزان توضیح دادم و سپس به کتاب مراجعه کردم و از دو الی سه دانش‌آموز خواستم که روی کتاب را بخوانند و با کمک دانش‌آموزان به حل فعالیت‌های آن پرداختیم و تا صفحه درس داده شده را با آنها کار کردم و تدریس خود را به پایان رساندم.

در پایان هم لازم به ذکر است که طرح درس بنده مجدداً بعد از تدریس آقای جوکار (همتا) مورد اصلاح قرار گرفت. برای مدیریت زمان بهتر بخش رابطه همزیستی حذف گردید و در بخش قارچ‌ها فقط در حد محتوای کتاب صحبت شد و موارد دیگر مشکلی نداشت و مورد تایید معلم راهنما و استاد گرامی بود.

در ادامه خلاصه‌ای از تدریس به بخش مهمی می‌رسیم که نه تنها هردانشجو معلمی بلکه معلمان هم به نظر من باید این بخش را برای تدریس خود داشته باشند، چراکه نه تنها روحیه انتقادپذیری را در درون ما بهبود می‌بخشد بلکه باعث می‌شود تا از نظرات دیگران بهره ببریم و خود را در زمینه آموزش ارتقا بخشیم.

در اینجا می‌خواهم به نکات ارزشمندی که همکاران گرامی و استاد ارجمند به آن اشاره کردند، به طور مختصر بپردازم. از انجایی که تدریس من در نوبت دوم انجام شد تلاش کردم تا از نقاط قوت تدریس همتای خود استفاده کنم و نقاط ضعف تدریس او را بهبود ببخشم؛ خدا روشاکرم که توانستم در این مورد سربلند بیرون بیایم.

آقای خاکباز (معلم راهنما) از تدریس بنده خوششان آمد و گفتند که تدریس شما بسیار فعال و دانش‌آموز محور بوده است و اینکه به خوبی توانستم از زمان خود استفاده کنم و مدیریت کلاسی خوبی داشتم. همچنین ایشان در ادامه ذکر کرده‌اند که از فن بیان خوبی برخوردار هستم و اینکه توانستم از تکنولوژی و آزمایش و همچنین فعالیت کلاسی برای یادگیری بیشتر دانش‌آموزان استفاده کنم؛ را از نقاط قوت تدریس بنده نام بردند.

آقای جوکار (همتا) نیز با مواردی که توسط آقای خاکباز عزیز بیان شد، هم نظر بودند اما یک نقطه ضعفی هم ایشان ذکر کردند و آن هم این بود که در حین پرسش از دانش‌آموزان و انجام فعالیت من به گروه خاصی از دانش‌آموزان توجه داشتم که نکته قابل تاملی برای بنده بود و همچنین ایشان از سازماندهی خوب دانش‌آموزان و مراجعه به کتاب که در حین تدریس داشتم را از نقاط قوت من برشمردند.

آقای محمود زارع (استاد راهنما) از آنجا که فیلم تدریس بنده را مشاهده کردند، بعد از مراجعه حضوری به ایشان مواردی را در زمینه تدریسی که داشتم، برشمردند. ایشان مدیریت زمان، دانش‌آموز محور بودن تدریس، به کارگیری فعالیت‌های مناسب یادگیری، استفاده از پاورپوینت و آزمایش حین تدریس و ... را از نقاط قوت تدریس من برشمردند و گفتند تدریس شما مشکل دیگری نداشته است اما ایشان یک نکته‌ای را به من گوش زد کردند و آن هم این بود که می‌توانستم دانش‌آموزان را برای تدریس این بخش با استفاده از فعالیت‌های بیشتر فعال تر نگه دارم.

کارورزی ۴

گزارش روزانه

پردیس شهیدان پاکتژاد یزد (برادران)

نام مدرسه: شاهد آینه ساز	نام معلم راهنما: آقای یزدی	درس هدیه ها	تاریخ: ۱۴۰۲/۱۲/۰۵
هدف (چالش ذهنی) کارورز		انتظار دارم در این دوره کارورزی، نحوه آموزش و ارزشیابی هدیه های آسمانی را نیز یاد بگیرم.	
پیش بینی ها	رخداد ها / وقایع	تأملات	
<p>بنده در روز شنبه که قرار است به کلاس بروم در ساعت اول که درس هدیه های آسمانی داریم پیش بینی می کنم که طبق روال گذشته آقای یزدی با ظاهری آراسته و خوب وارد کلاس شده و چیش کلاسی طبق روال گذشته به صورت ردیفی و U شکل خواهد بود. پس از سلام و احوال پرسی و حضور و غیاب تکالیف دانش آموزان را بررسی کرده و سپس برای شروع از چند تا از دانش آموزان سوال پرسیده تا مروری برای جلسه قبل شود و در ادامه درس جدید را با روش داستان گویی تدریس خواهد کرد.</p>	<p>معلم با روی خوش و شاداب وارد کلاس نشد. ایشان بیمار بوده و بعد از آن که قوانین سختی را برای دانش آموزان در طول روز تعیین نمود پس از حضور و غیاب از بنده خواست که تکالیف دانش آموزان را بررسی کنم و بدون اینکه مروری از درس قبل داشته باشند و یا سوالی از دانش آموزان بپرسند با مشورت با بنده تصمیم بر آن شد که ده دقیقه فرصت به دانش آموزان داده شود تا درس را پیش خوانی کنند و سپس دو نفر از دانش آموزان به صورت داوطلبانه درس جدید را برای هم کلاسی های خود ارائه بدهند. درس توسط دانش آموزان ارائه شد و در انتها معلم از آنها خواست که جواب سوالات داخل متن کتاب را پاسخ داده و آماده پرسش برای جلسه بعد باشند.</p>	<p>آیا نمی شود به جای روش های سنتی مانند پرسش و پاسخ، سخنرانی و... از روش های دانش آموز محور مانند کار گروهی و... استفاده کرد؟</p> <p>آیا نمی شود برای درس هایی که متن داستانی با نتیجه اخلاقی دارند از دانش آموزان خواست که در منزل درس را پیش بینی کنند و جلسه بعد خود در کلاس ارائه بدهند؟</p>	<p>ساعت ۸ صبح (زنگ ۱)</p>

توصیه های معلم راهنما :

آن چه آموختم:

تأملات/دیدگاه کارورز :

بنده متوجه این نکته اساسی شدم که شادابی معلم در اولین روز هفته بسیار در روند فعالیت های دانش آموزان و پویا بودن آنها اثر گذار خواهد بود و همچنین می شود به جای روش های سنتی تدریس از روش های نوین و دانش آموز محور استفاده کرد که این امر باعث پویایی و فعال شدن دانش آموزان شده و یادگیری را در آنها نهادینه می کند.

پرسش هایی که باید به آن پاسخ دهم:

آیا همیشه روش های دانش آموز محور برای تدریس درس های گوناگون هدیه ها اثر بخش خواهد بود؟

آیا سپردن پیدا کردن جواب فعالیت های کتاب به دانش آموزان از جانب معلم کار درستی است؟

ملاک های اساسی و مهم برای انتخاب روش های تدریس مناسب برای هر یک از درس های هدیه ها چیست؟

استاد راهنمای علوم تربیتی:

استاد راهنمای تخصصی:

کارورزی ۴

گزارش روزانه

پردیس شهیدان پاکنژاد یزد (برادران)

نام مدرسه: شاهد آیین ساز	نام معلم راهنما: آقای یزدی	درس املاء	تاریخ: ۱۴۰۲/۱۲/۱۶
هدف (چالش ذهنی) کارورز		انتظار دارم در این دوره کارورزی، نحوه آموزش و ارزشیابی املاء را نیز یاد بگیرم.	
پیش بینی ها	رخداد ها / وقایع	تأملات	
<p>بنده در روز شنبه که قرار است به کلاس بروم در ساعت دوم که درس املاء داریم پیش بینی می کنم که طبق روال گذشته آقای یزدی با ظاهری آراسته و خوب وارد کلاس خواهند شد و چینش کلاس به صورت ردیفی و U شکل خواهد بود. ایشان سپس دفتر دانش آموزان را طبق تکالیفی که داشتند (نوشتن کلمات مهم درس و...) چک خواهند کرد و در ادامه ۱۰ دقیقه به آنها فرصت می دهند که از روی درس هایی که قرار است از آنها املاء گفته شود مطالعه داشته باشند و پس از آن املاء از دانش آموزان می گیرند.</p>	<p>معلم کلاس با ظاهری آراسته و خوب وارد کلاس شدند. ایشان به کمک بنده تکالیف دانش آموزان را که کلمات مهم درس بود را چک کردند. سپس در ادامه به جای اینکه به دانش آموزان فرصت مطالعه بدهند و از آنها املاء بگیرند، از آنها خواست که کتاب های فارسی خود را بیرون آورده و درسی از فارسی که تدریس آن کامل صورت نگرفته بود را در این ساعت تکمیل کنند. دانش آموزان به نکاتی که معلم می گفت توجه داشته سپس از روی متن درس خواندند و با کمک معلم و بنده به سوالات پایان درس پاسخ دادند و درس تکمیل شد.</p>	<p>آیا استفاده از ساعت تدریس یک درس برای آموزش درس دیگر توسط معلم کار درستی است؟ آیا به جای املاء گفتن که شیوه پایین سطوح شناختی را می سنجد و درگیر می کند می توان از فعالیت هایی چون خاطره نویسی، نوشتن نامه و... استفاده کرد؟ آیا شیوه معمول املاء گفتن (خواندن متن درس توسط معلم و نوشتن آن توسط دانش آموز) روش مناسبی است؟ بهترین روش های املاء گفتن که حول پیرامون فعالیت دانش آموزان بوده چه روش هایی می باشد؟</p>	<p>ساعت ۹ صبح (زنگ ۲)</p>

توصیه های معلم راهنما :

توصیه های استاد راهنما :

<p>آن چه آموختم:</p> <p>بنده در این جلسه آموختم که به جای املا گفتن که سطوح پایین شناختی را درگیر کرده و می‌سجد و فعالیتی معلم محور است می‌توان فعالیت هایی که سطوح بالای شناختی را درگیر کرده و دانش آموز محور هستند مانند خاطره نویسی، نوشتن نامه و... را جایگزین املا کنیم که یک فعالیت استرس زا و منسوخ شده در سطح جهان می‌باشد. همچنین اگر خاصه معلم به املا توجه داشته باشد می‌توان با شیوه های جدید و دانش آموز محور این فعالیت را در پیش گرفت.</p> <p>پرسش هایی که باید به آن پاسخ دهم:</p> <p>آیا برای املا گفتن روش های دانش آموز محور وجود دارد؟</p> <p>به چه علت بایستی املا که یک مهارتی برای تقویت نوشتن است حذف شود و در اینصورت فعالیت های جایگزین چه خواهد بود؟</p> <p>آیا باید تصحیح کردن املا را به خود دانش آموزان واگذار کرد یا خود معلم بایستی این فعالیت را انجام بدهد؟ به چه علت؟</p>	<p>تأملات/دیدگاه کارورز :</p>
استاد راهنمای تخصصی:	استاد راهنمای علوم تربیتی:

کارورزی ۴

گزارش روزانه

پردیس شهیدان پاکنژاد یزد (برادران)

نام مدرسه: شاهد آیین ساز	نام معلم راهنما: آقای یزدی	درس هنر	تاریخ: ۱۴۰۲/۱۲/۱۹
هدف (چالش ذهنی) کارورز		انتظار دارم در این دوره کارورزی، نحوه آموزش و ارزشیابی هنر را نیز یاد بگیرم.	
پیش بینی ها	رخداد ها / وقایع	تأملات	
<p>بنده در روز شنبه که قرار است به کلاس بروم در ساعت سوم که درس هنر داریم پیش بینی می کنم طبق روال گذشته آقای یزدی با ظاهری آراسته وارد کلاس شده و با مرتب کردن چینش کلاس در ابتدا چند فعالیت را در پای تخته کلاس با مشورت دانش آموزان نوشته و با رای گیری که از دانش آموزان خواهد گرفت یکی از آن فعالیت ها را انتخاب می کند سپس دانش آموزان آن فعالیت را به صورت گروهی یا فردی انجام داده و خود معلم نیز به صحیح کردن برگه های املای آنها خواهد پرداخت..</p>	<p>معلم کلاس با ظاهری آراسته و خوب وارد کلاس شد و همان طور که پیش بینی کرده بودم چینش کلاسی را مرتب کرده و با مشورت دانش آموزان چند نوع فعالیت را پای تخته نوشت از جمله (نقاشی کردن، خوشنویسی، خاطره نویسی، حافظ خوانی و...) دانش آموزان با رای اکثریت حافظ خوانی را انتخاب کرده و در کنار یکدیگر با نظارت بنده به این فعالیت مشغول شده و معلم کلاس نیز برگه های املای آنها را صحیح کرد.</p>	<p>به نظر بنده یکی از مهمترین درس ها در دوره ابتدایی و... درس هنر می باشد که متأسفانه به این درس اهمیت داده نمی شود و به عنوان یک زنگ مکمل برای درس های دیگر در نظر گرفته می شود. این درس اهمیت فراوانی در پرورش بعد روحانی و تحریک خلاقیت دانش آموزان دارد و می توان در زنگ این درس به فعالیت هایی چون نقاشی، خوشنویسی و... پرداخت. دلیل عدم توجه به درس هنر در مقاطع ابتدایی و بالاتر چیست؟ در زنگ هنر چه فعالیت هایی را برای پرورش بعد روحانی و تحریک خلاقیت دانش آموزان می توان در نظر گرفت؟ آیا می توان زنگ هنر را به عنوان یک زنگ مکمل برای درس های دیگر در نظر گرفت؟</p>	<p>ساعت ۱۰ صبح (زنگ ۳)</p>

توصیه های معلم راهنما :

توصیه‌های استاد راهنما :

آن چه آموختم:

بنده آموختم که درس هنر از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است و نگاه معلم نباید به این درس به عنوان درس مکمل برای درس های دیگر باشد. در این زنگ می توان از فعالیت های مختلف هنری مانند نقاشی، خوشنویسی و... استفاده کرد.

پرسش هایی که باید به آن پاسخ دهم:

به چه علت باید به درس هنر اهمیت داد؟ فواید این درس چیست؟

دلایلی که باعث شده است که در مقاطع ابتدایی و بالاتر به درس هنر توجه کافی نشود را نام ببرید؟

چه فعالیت هایی را در زنگ هنر برای تقویت بعد روحانی و تحریک خلاقیت دانش آموزان می توان در نظر گرفت؟

استاد راهنمای تخصصی:

استاد راهنمای علوم تربیتی:

کارورزی ۴

گزارش روزانه

پر دیس شهیدان پاکتژاد یزد (برادران)

نام مدرسه: شاهد آیین ساز	نام معلم راهنما: آقای یزدی	درس اجتماعی	تاریخ: ۱۴۰۳/۰۱/۱۸
هدف (چالش ذهنی) کارورز		انتظار دارم در این دوره کارورزی، نحوه آموزش و ارزشیابی اجتماعی را نیز یاد بگیرم.	
پیش بینی ها	رخداد ها / وقایع	تأملات	
<p>بنده در روز شنبه که قرار است به کلاس بروم در ساعت چهارم که درس اجتماعی داریم پیش بینی می کنم آقای یزدی طبق روال گذشته با ظاهری آراسته وارد کلاس شده و با مرتب کردن چینش کلاسی درس خود را آغاز بکند. به گمانم ایشان در ابتدا از چند تا از دانش آموزان از درس قبلی خواهند پرسید و سپس با روش پرسش و پاسخ و سخنرانی درس جدید را که در مورد دریاها، خلیج و... است را تدریس خواهند کرد.</p>	<p>معلم کلاس با ظاهری آراسته و خوب وارد کلاس شد در بدو ورود معلم به کلاس یکی از دانش آموزان سرودی که درباره امام رضا(ع) حفظ کرده بود را با صدای رثا خواند، معلم و دوستانش او را تشویق کردند و این چنین بود که کلاس با نشاط خاصی آغاز شد. در ادامه طبق پیش بینی بنده معلم کلاس از درس قبل از چند تا دانش آموزان پرسید و این پرسش تا انتهای کلاس ادامه یافت و فرصت تدریس درس جدید فراهم نشد. روش به کارگیری هم طبق پیش بینی پرسش و پاسخ و سخنرانی بود. روند کلاس به این نحو تا آخر کلاس ادامه یافت.</p>	<p>به نظر بنده شروع یک کلاس با فعالیتی که توسط دانش آموزان حتی برای دقیقه ای کم با نشاط آغاز شود در روند یادگیری و احساسی مثبت که در وجود دانش آموزان به وجود می آید بسیار اثر گذار است. این فعالیت در زنگ اجتماعی بسیار مشهود بود. نکته دیگری که باید به آن اشاره کرد به نظر بنده روش های پرسش و پاسخ و سخنرانی که معلم محور هستند قدیمی شده و روش های نوین و جدیدی را که دانش آموزان را به فعالیت و مشارکت می دارد را باید برای تدریس دروس در نظر گرفت. از جمله فعالیت های گروهی و...</p>	<p>ساعت ۱۱ صبح (زنگ ۴)</p>

توصیه های معلم راهنما :

توصیه های استاد راهنما :

آن چه آموختم:	تأملات/دیدگاه کارورز :
<p>بنده آموختم که شروع کلاس با فعالیتی مثبت در روند تدریس معلم و یادگیری دانش آموزان بسیار تاثیر زیادی را دارد .همچنین یک معلم به جای روش های سنتی و قدیمی چون سخنرانی، پرسش و پاسخ و... باید از روش های نوین که دانش آموزان را به فعالیت و می دارد استفاده کند. این روش ها در زمره ی روش های دانش آموز محور هستند از جمله: ایفای نقش، بارش فکری، کار گروهی و...</p> <p>پرسش هایی که باید به آن پاسخ دهم:</p> <p>آیا روش های پرسش و پاسخ و سخنرانی برای تدریس درس های اجتماعی مناسب است؟ فواید و نقص های این روش ها چیست؟ آیا می توان برای همه ی درس های اجتماعی از روش های نوین و دانش آموز محور استفاده کرد؟ مزیت های روش های دانش آموز محور نسبت به معلم محور برای امر تدریس و یادگیری چیست؟ روش های نوین و دانش آموز محور که مناسب برای تدریس درس های اجتماعی هستند چه روش های هستند؟ علت به کارگیری آنها چیست؟</p>	
استاد راهنمای علوم تربیتی:	استاد راهنمای تخصصی:

کارورزی ۴

گزارش روزانه

پر دیس شهیدان پاکنژاد یزد (برادران)

نام مدرسه: شاهد آیینه ساز		نام معلم راهنما: آقای یزدی	درس اجتماعی	تاریخ: ۱۴۰۳/۰۱/۱۸
هدف (چالش ذهنی) کارورز		انتظار دارم در این دوره کارورزی، نحوه آموزش و ارزشیابی اجتماعی را نیز یاد بگیرم.		
پیش بینی ها	رخداد ها / وقایع	تأملات		
بنده در روز شنبه که قرار است به کلاس بروم در ساعت پنجم که علوم داریم پیش بینی می کنم بیست دقیقه ابتدای کلاس دانش آموزان طبق روال هفته های گذشته به نماز جماعت بروند سپس در هنگام بازگشت به کلاس معلم کلاس جناب آقای یزدی از چند نفر از دانش آموزان در مورد درس قبل علوم خواهند پرسید و مقدمه درس جدید را خواهند گفت تا پیش زمینه ای برای تدریس آن درس در روزهای بعد باشد. سپس در انتهای کلاس تکالیف روز بعد را در پای تخته کلاسی نوشته و توضیحات لازم را خواهند داد.	همانطور که بنده پیش بینی کرده بودم طبق برنامک هفتگی و روال گذشته دانش آموزان در بیست دقیقه ابتدایی به نماز جماعت رفتند و سپس همگی به کلاس درس آمدند. پس از برقراری نظم کلاس توسط معلم ایشان از چند نفر از دانش آموزان در مورد درس میکروسکوپ (درس ۹ علوم) پرسیدند و سپس مقدمه ای از درس بعدی را برای دانش آموزان شرح دادند. این روند پرسش و پاسخ ادامه داشت و در انتهای کلاس معلم تکالیف درسی روز بعد را برای دانش آموزان پای تخته نوشته و آنها را از آزمون ریاضی که قرار بود آخر هفته از آنها بگیرد با خبر ساخت. به این نحو کلاس به پایان یافت.	به نظر بنده به علت اهمیت بسیار زیاد درس علوم باید از روش های تدریس دانش آموز محور و تماتیک با تناسب با موضوع هر درس با نقش تسهیل گری معلم به کار برده شود. ارتباط موثر بین مطالب درسی و محیط پیرامون کودکان بسیار حائز اهمیت بوده و از جمله اهداف اساسی این درس می باشد. بنابراین در نظر گرفتن روش هایی که کودک را فعال کرده و تناسب بین یادگیری و محیط او برقرار کند خیلی مهم است. که خوشبختانه توسط معلم کلاس جناب آقای یزدی این امر به نحو احسن انجام می شود.	ساعت ۱۲ صبح (زنگ ۵)	

توصیه های معلم راهنما :

آن چه آموختم:

تأملات/دیدگاه کارورز :

بنده آموختم که می‌توان با طرح درسی مناسب که بر گرفته از دانش آموز محوری معلم و محیط زندگی او می‌باشد به اهداف اساسی درس علوم برسیم. که لازمه این امر آشنایی با این روش ها و محیط پیرامون کودک است که حاصل تجربه و مطالعه مستمر معلم می‌باشد. معلمان می‌توانند به جای روش های منسوخ شده مانند سخنرانی، پرسش و پاسخ و... از روش هایی بهره بگیرند که باعث فعال شدن دانش آموزان، نشاط و لذت بخش شدن تدریس می‌شود.

پرسش هایی که باید به آن پاسخ دهم:

۱. روش های تماتیک و زمینه محور به چه علت مورد تایید جامعه علمی در عصر حاضر می‌باشد؟

۲. به چه علت نباید از روش های سنتی و معلم محور مانند سخنرانی و پرسش و پاسخ در فرایند تدریس خود استفاده کنیم؟

۳. چگونه با روش تماتیک و زمینه محور می‌توان به اهداف برنامه درسی علوم رسید؟

استاد راهنمای علوم تربیتی:

استاد راهنمای تخصصی:

فصل دوم، روایت من از کارورزی ۴

کارورزی ۱ که با نام واقعه نگاری از آن یاد می‌شود بسیار حائز اهمیت است. در کارورزی ۱ دانشجویان توانایی تحلیل موقعیت های واقعی و انطباق آن با یافته های نظری را کسب کرده و ظرفیت های حرفه ای خود را توسعه خواهند داد. (کد ۱: توانایی تحلیل موقعیت های واقعی) از آنجا که هدف از این مرحله از کارورزی آشنایی با مسائل مدارس، توصیف و تفسیر وضعیت امکانات فیزیکی، رویدادهای تربیتی و آموزشی مورد مشاهده در مدارس همراه با علت یابی و ارائه راه حل و ارائه گزارش با تاکید بر استفاده از منابع مناسب علمی، هدایت معلم راهنما و ایده های خلاقانه باشد. (کد ۲: توصیف وضعیت فیزیکی مدرسه) در واقع هدف اصلی در کارورزی ۱ توانایی تحلیل موقعیت آموزشی و شرایط یاددهی - یادگیری و مشاهده تاملی دانش آموزان است یعنی اینکه دانشجویان باید با دقت همه چیز را هنگام حضور در مدرسه زیر نظر داشته باشند، از ویژگی فیزیکی گرفته تا چگونگی روابط بین معلمان و دانش آموزان، روابط بین معلمان رابطه میان اولیا و معلمان و همچنین نحوه تدریس معلم را نیز باید زیر نظر گرفت که یک معلم چگونه روز را آغاز می‌کند و اطلاعات خود را به دانش آموزانش منتقل می‌کند. (کد ۳: مشاهده تاملی) در نهایت کارورزی ۱ تجربه دست اول و عملی است که به فرد اجازه می‌دهد بهترین نتیجه گیری ها را درباره ارتباط احتمالی خود و یک زمینه شغلی انجام دهد. (کد ۴: تجربه دست اول) (کد ۵: ارتباط صحیح با محیط مدرسه)

کارورزی ۲ که با نام روایت پژوهی از آن یاد می‌شود بسیار حائز اهمیت است. در طراحی، اجرا و ارزیابی فعالیت های یادگیری این نکته مهم است که دانشجویان کارورزی با این حقیقت روبرو شوند که بسیاری از مسائل تعلیم و تربیت، پیچیده و به هم پیوسته و وابسته به زمینه اند. از این رو فرصت های یادگیری تدارک دیده شده در کارورزی ۲، به دنبال آن است تا دانشجویان را در معرض دانش کاربردی که ترکیبی از انواع مختلف دانش بیانی، رویه ای، موقعیتی و فراشناختی است قرار دهد. (کد ۶: دانش کاربردی) آنچه مهم است این است که دانشجویان در فعالیت های یادگیری انتخاب شده، درگیر شوند و در صورت لزوم مسائل مختلف آموزشی را از ابعاد مختلف و زوایای گوناگون ببینند و در تمرین معلمی، ملزم شوند برای انجام هر گونه فعالیت یادگیری، به تدوین برنامه، مشخص کردن نحوه اجرای این فعالیت و نیز ارزیابی آن پردازند و باز اندیشی درباره فعالیت یادگیری، علت موفقیت یا عدم موفقیت خود را بیابند و در صورت نیاز مجدداً به تدوین، اجرا و ارزیابی برنامه پردازند. (کد ۷: توانایی بازاندیشی در مورد مسائل گوناگون) (کد ۸: توجه به مسائل گوناگون آموزشی) در نهایت فعالیت های انجام گرفته در طول کارورزی ۲ باعث می‌شود تا دانشجوی کارورز بر احساس نیاز و تکالیف مربوطه، برای حل مشکلاتی که می‌بیند علاوه بر مشاهده به دنبال راه چاره باشد و برای حل آن نیز اقدام کند. (کد ۹: احساس مسئولیت پذیری)

کارورزی ۳ مبتنی بر کنش پژوهی است. به همین دلیل دانشجو معلم کارورز، توانایی های حرفه ای خود را مورد مطالعه قرار می‌دهد و با پی بردن به نقاط مثبت و ضعف خود، و فاصله های آنها با هویت حرفه ای، به کمک

طرح های آموزشی، جلسات با استاد مربوطه و... به تقویت و اصلاح نقاط مثبت و ضعف خود می پردازد. (کد ۱۰: خودشناسی) (کد ۱۱: شناسایی نقاط مثبت و منفی خود) که در طول کارورزی نیز با قرار گرفتن در موقعیت تدریس، و کنترل کلاس بدون کمک معلم راهنما، به تدریج عمل حرفه ای خود را بهبود می بخشد. (کد ۱۲: موقعیت تدریس) (کد ۱۳: کنترل کلاس)

ثبت و واکاوی روایت ها، کدگذاری، مضمون یابی و تحلیل و تفسیر آنها به دانشجو معلم کارورز کمک می کند تا بصیرت بیشتری نسبت به اثر بخشی طرح یادگیری و هدایت این فرایند، درک واقعیت های محیط آموزشی، تاثیر آن بر عملکرد خود، ویژگی ها و توانمندی های شخصی، و نحوه ی سازگار نمودن توانایی های خود با موقعیت های پیچیده و منحصر به فرد آموزش، معلومات عمومی، تخصصی و حرفه ای به دست آورد. (کد ۱۴: توانمند سازی شخصی) کنش پژوهی فردی و عمل فکورانه دانشجو معلم، منجر به بهسازی عمل، درک و فهم، و اصلاح عملکرد حرفه ای خود در موقعیتی می شود که در او در آن دست به عمل زده است. (کد ۱۵: بهسازی فردی)

کارورزی ۴ مبتنی بر درس پژوهی است. درس پژوهشی یکی از نظام های آموزشی نوین است که در بسیاری از مدرسه ها در سراسر جهان اجرا می شود. (کد ۱۶: رویکرد نوین آموزشی) در واقع این نظام نوین آموزشی، پژوهش مشارکتی معلمان در مدرسه و کلاس درس است. (کد ۱۷: پژوهش مشارکتی) در این مدل پژوهش معلمان، با بهره گیری از حلقه های کیفی پژوهش، آموزش و یادگیری، تلاش می کنند معلمان را در فرایند طرح سوال، برنامه ریزی، عمل، مشاهده فعال، بازخورد و بازاندیشی، و یادگیری گرد هم می آورد و به تبادل نظر، تجربه، هم عملی و یادگیری از یکدیگر ترغیب سازد. (کد ۱۸: انتقال تجارب) (کد ۱۹: برنامه ریزی کردن) این الگو تاثیر زیادی بر پرورش حرفه ای معلمان، بهبود کیفیت تدریس، تداوم تغییر برای به سازی معلم و مدرسه، بهبود یادگیری دانش آموزان و جلب مشارکت فعال معلمان در تبیین آرمان و برنامه عمل و اداره اثر بخش مدرسه برای بازسازی آن به مثابه سازمان یادگیرنده دارد. (کد ۲۰: بهبود کیفیت تدریس) (کد ۲۱: مشارکت فعال) (کد ۲۲: ارتباط موثر) درس پژوهی الگوی عملی بازبینی مداوم الگوهای ذهنی و بازاندیشی مشارکتی عمل کارگزاران آموزشی و الگویی موثر برای بهبود مستمر آموزش در مدرسه محسوب می شود. (کد ۲۳: الگوی موثر آموزشی) این روش مبتنی است بر فرایند یادگیری گروهی و به سازی مستمر (تدوین برنامه، اجرا، بازبینی و باز اندیشی، یادگیری و ترویج یافته ها) و فرصتی برای معلمان که از تجارب همکاران خود استفاده کنند. (کد ۲۴: فرایند یادگیری گروهی) در واقع می توان گفت که در این الگو درهای کلاس باز است و معلم نقدهای همکاران خود را پذیرفته و به بهبود فعالیت های خود می پردازد که این امر فواید بسیار اثر بخشی را در تدریس و روند یادگیری دانش آموزان دارد. (کد ۲۵: کسب تجربه) (کد ۲۶: بازخورد و نقد)

به نظر بنده کارورزی تمرین عملی آموخته های ما در طول دوران تحصیلی بوده که در طول کارورزی ۴ نیز دانشجو تدریس و مدیریت کلاس را به اجرا خواهد گذاشت (کد ۲۷: تدریس و مدیریت کلاس) می توان گفت که

بنده با اتمام کارورزی ۴ تجارب بسیار خوب و اثر بخشی را کسب کرده ام. (کد ۲۸: تجربه اثر بخش) البته بنده در طول تحصیل خود همیشه شاگرد ممتازی بودم و به افراد پیرامون خود مطالب درسی را آموزش می‌دادم. (کد ۲۹: شاگرد ممتاز) (کد ۳۰: خصوصیات فردی، کمک کردن به دیگران) ولی مزیت اصلی دانشگاه این بود که باعث سازماندهی اطلاعات و تجارب بنده شده بود (کد ۳۱: سازماندهی تجارب) (کد ۳۲: استفاده بهینه از دانش) شاید توانایی و موفقیت های بنده در حوزه و فعالیت های ورزشی، هنری و مسابقات کشوری و استانی باعث شده است که بنده حضور فعال و اثر بخشی را در دانشگاه و مدرسه داشته باشم. (کد ۳۳: ویژگی های مثبت فردی) (کد ۳۴: حضور فعال در حوزه های مختلف) البته نباید از علاقه زیاد بنده به تدریس و آموزش غافل بود. (کد ۳۵: علاقه به تدریس) بنده همیشه دغدغه مند مسائل آموزش و پرورش و حل مشکلات سیستم آموزشی و افزایش کارایی این سیستم بودم (کد ۳۶: مسئولیت پذیری) (کد ۳۷: دغدغه مند بودن) برای این موضوع بر جنبه های مختلف آموزش و پرورش توجه داشته و فعالیت های پژوهشی بنده بیشتر در سه حوزه نظام آموزشی، معلمان و دانش آموزان بوده است (کد ۳۸: پژوهشگر بودن معلم) بنابراین در زمینه پژوهش و قرارگیری در موقعیت های مختلف آموزشی تجربه های زیادی داشته و از تجارب دیگران استفاده کرده ام که این همان هدف کارورزی ۴ می‌باشد. (کد ۳۹: تجارب زمینه ای) (کد ۴۰: فعالیت های پژوهشی)

در مورد کارورزی ۴ باید گفته شود که بنده در همان مدرسه شاهد آئینه ساز قرار داشتم. (کد ۴۱: موقعیت مدرسه) و معلم راهنمای بنده همانند کارورزی ۳ جناب آقای یزدی بودند. (کد ۴۲: معلم راهنما) و بنده با راهنمایی استاد راهنمای خود، جناب آقای دکتر محمود زارع در پایه ششم سعی در اجرایی کردن اهداف کارورزی ۴ را داشتم. (کد ۴۳: سعی در اجرای اهداف) خوشبختانه با شناختی که از محیط و زمینه کاری خود کسب کرده بودم روند اجتماعی شدن و برقراری ارتباط موثر با دانش آموزان و معلمان بسیار موثر و خوب بود. (کد ۴۴: روند اجتماعی شدن) (کد ۴۵: برقراری ارتباط موثر).

در ابتدای کارورزی ۴ هنگامی که با اهداف کارورزی ۴ آشنا شدیم برای امر تدریس گروهی با آقای شهری زاده تشکیل گروه دادیم. (کد ۴۶: تدریس گروهی) و طبق ترم گذشته پایه ششم را برای این امر انتخاب کردیم. (کد ۴۷: انتخاب پایه تحصیلی)

حضور در کلاس ششم مطهری در طول کارورزی ۴ که با آنها در طول کارورزی ۳ نیز همراه بودم بسیار خوشایند بود و دایره اختیارات بنده را افزایش داده بود. (کد ۴۸: آزادی عمل داشتن) (کد ۴۹: تجربه شیرین) در واقع آنها با خصوصیات فردی بنده آشنا بوده و بنده نیز از جوانب مختلف آنها را می‌شناختم (کد ۵۰: شناخت متقابل) بنابراین می‌دانستند بنده معلمی هستم که هر روز یا هر هفته با رویکرد و روش جدیدی وارد کلاس شده و دائم در حال بروز رسانی اطلاعات شخصی خود هستم. (کد ۵۱: مطالعه مستمر معلم) (کد ۵۲: روش های تدریس) (کد ۵۳: آمادگی معلم برای تدریس) و در نقطه متقابل وظیفه آنها این است که قوانین کلاس بنده را رعایت کرده و با آمادگی در کلاس بنده حضور داشته باشند. (کد ۵۴: آشنایی با قوانین کلاس) این شناخت متقابل

باعث ارتباط گیری موثر بین معلم و دانش آموز به طور کارآمد می‌شد. (کد ۵۵: ارتباط کارآمد و اثر بخش) با همه تفاسیری که بیان شد می‌توان گفت شرایط لازم برای بنده مهیا بود که بتوانم به خوبی رویکرد درس پژوهی را در کلاس خود اجرا کنم و درهای کلاس را بر روی دیگر معلمان و... باز کنم. (کد ۵۶: رویکرد درس پژوهی) (کد ۵۷: شرایط مناسب زمینه ای) بنابراین با اشراف کامل بر محتوا و زمینه و ارتباط موثر و اثر بخش با کادر مدرسه و معلم راهنما سعی در اجرای اهداف کارورزی ۴ داشتم. (کد ۵۸: تسلط بر محتوا) (کد ۵۹: ارتباط با کادر مدرسه) بنابراین با همفکری و مشورت با استاد، ک و معلم راهنما و همچنین آقای شهری زاده قرار بر این شد که درس دوازدهم علوم پایه ی ششم را برای تدریس گروهی انتخاب کنیم. (کد ۶۰: مشورت کردن) (کد ۶۱: توانایی انتخاب کردن) همانطور که در گزارش تدریس اشاره کردم بنده از روش های نوین آموزشی و از ابزار و امکانات بروز آموزشی برای تدریس خود استفاده کرده و از فضای کلاسی بهترین بهره را بردم. (کد ۶۲: توانایی استفاده از روش های نوین آموزشی) (کد ۶۳: استفاده از امکانات آموزشی) (کد ۶۴: استفاده بهینه از فضای آموزشی) این امور پایه های تدریس دانش آموز محور بنده را تشکیل داده بودند. (کد ۶۵: تدریس دانش آموز محور) و در انتهای تدریس مورد نقد همکاران گرامی تدریس بنده قرار گرفت (کد ۶۶: بازخورد و نقد اثر بخش) با انجام این تدریس نقاط مثبت و منفی بنده مشخص شده و در طول تدریس بعدی روند تکاملی خود را پیش گرفت. (کد ۶۷: شناسایی نقاط مثبت و ضعف خود)

در طول کارورزی ۴ بنده سعی کردم که اطلاعات تئوریک خود را در زمینه و بافت به اجرا در آورم. (کد ۶۸: تدریس موثر) (کد ۶۹: یادگیری زمینه ای دانش آموزان) برای این امر از روش های گوناگون تدریس، امکانات آموزشی و... به خوبی استفاده کردم. (کد ۷۰: استفاده بهینه از شرایط موجود)

به طور کلی می‌توان گفت قرارگیری مدرسه شاهد آئینه ساز در منطقه مناسبی از شهر، معلمان و کادر اجرایی بسیار با تجربه و خوش اخلاق باعث شده بود که زمینه مناسبی برای فرایند یاددهی و یادگیری فراهم شود که این امر هم در روند تدریس معلمان و هم در روند یادگیری دانش آموزان بسیار حائز اهمیت بود. (کد ۷۱: موقعیت مناسب فیزیکی مدرسه) (کد ۷۲: کادر اجرایی با تجربه) (کد ۷۳: خوش برخورد/ خصوصیات فردی)

بنده در طول یکساله که در این مدرسه حضور داشتم از تجارب این عزیزان استفاده کرده و با علاقه و دید بهتری به آینده ی معانی خود نگاه کردم. (کد ۷۴: کسب تجربه از دیگران) (کد ۷۵: دیدگاه مناسب به معلمی) (کد ۷۶: علاقه به معلمی) در انتها جای دارد از استاد راهنمای خود جناب آقای دکتر زارع، آقای یزدی و کادر اجرایی مدرسه شاهد آئینه ساز برای همه کمک هایی که به بنده کردند تشکر کنم. (کد ۷۷: تشکر و قدردانی)

کد گذاری و مقوله بندی:

۱. تجربیات: (۴، ۱۸، ۲۵، ۲۶، ۲۸، ۳۱، ۳۹، ۴۹، ۶۶، ۷۲، ۷۴)

۲. موقعیت مدرسه: (۱، ۲، ۴۱، ۵۷، ۶۴، ۷۰، ۷۱)

۳. تدریس و مدیریت کلاس: (۶، ۸، ۱۲، ۱۳، ۱۶، ۲۰، ۲۳، ۲۴، ۲۷، ۳۵، ۴۶، ۵۲، ۵۳، ۵۶، ۶۲، ۶۵، ۶۸، ۶۹)

۴. خصوصیات فردی: (۳، ۵، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۴، ۱۵، ۱۹، ۲۱، ۲۹، ۳۰، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۶، ۳۷، ۴۳، ۴۷، ۴۸، ۵۰، ۶۰، ۶۱، ۶۷، ۷۳، ۷۵، ۷۶، ۷۷)

۵. روابط بین فردی میان کادر مدرسه: (۵، ۲۲، ۴۲، ۴۵، ۵۵، ۵۹، ۶۰)

۶. ویژگی های علمی معلم: (۳، ۶، ۷، ۸، ۱۷، ۲۶، ۲۹، ۳۲، ۳۸، ۴۰، ۵۰، ۵۱، ۵۳، ۵۴، ۵۸، ۶۲، ۶۳، ۶۴، ۶۵)

۷. ویژگی های شخصیتی معلم: (۹، ۱۰، ۱۱، ۱۴، ۱۵، ۱۹، ۳۴، ۳۶، ۳۷، ۴۳، ۴۸، ۵۰، ۶۰، ۶۱، ۶۷، ۷۵، ۷۶، ۷۷)

۸. روابط اجتماعی: (۵، ۲۱، ۲۲، ۳۴، ۴۴، ۴۵، ۶۰)

مضمون ۱ = روابط موثر (مقوله های ۱، ۵، ۸)

مضمون ۲ = معلم حرفه ای (مقوله های ۳، ۶، ۷)

مضمون ۳ = خصوصیات منحصر به فرد (مقوله های ۴، ۷)

مضمون ۴ = موقعیت آموزشی (مقوله ۲)

پس از آنکه یک روایت عام و کلی از کارورزی های ۱ تا ۴ و به طور خاص از کارورزی ۴ صورت گرفت، کدگذاری های آن انجام شد و بنا به ویژگی های کدهای مربوطه، کدگذاری مقوله ای (طبقه ای) در ۸ مقوله متفاوت صورت گرفت. سپس برای مضمون یابی کدهایی که ارتباط خاصی با هم داشتند را انتخاب کرده و به ۴ مضمون کلی تقسیم شدند. برای آشنایی با رویکرد و روش انتخاب این مضامین یک شرح اجمالی و دقیق در متن زیر ارائه خواهد شد.

مضمون روابط موثر: اولین مضمون انتخابی که شامل مقوله های تجربیات، روابط بین فردی میان کادر مدرسه و روابط اجتماعی (مقوله های ۱، ۵، ۸) است، مضمون روابط موثر است. برای انتخاب این مضمون به طور دقیق مقوله های مورد بررسی و ارزیابی خاص قرار گرفت. مقوله تجربیات که شامل مواردی چون تجارب زیسته، تجربه های خوشایند و... بود شامل یکسری روابط از طرفی بین کارورز، استاد و معلم راهنما و از طرف دیگر روابط بین کارورز و کادر اجرایی مدرسه بود که بحث ارتباطات موثر را پوشش می داد. مقوله بعدی یعنی روابط بین فردی میان کادر مدرسه نیز شامل مواردی از جمله روابط موثر و اثر بخش میان کادر اجرایی مدرسه، دانش آموزان، معلمان و... بود که این مقوله نیز بحث روابط را پوشش می داد. و در نهایت مقوله روابط اجتماعی به کدهای مختلفی از جمله فرایند اجتماعی شدن معلم و نحوه برخورد و ارتباط با جامعه و فضای مدرسه اشاره کرد. که با دقت و تامل در مقوله های انتخابی به نحوی به ارتباطات مفید و اثر بخش می رسید.

مضمون معلم حرفه ای: دومین مضمون انتخابی که شامل مقوله های تدریس و مدیریت کلاس، ویژگی های علمی معلم و ویژگی های شخصیتی معلم بوده، مضمون معلم حرفه ای می باشد. برای انتخاب این مضمون نیز سه تا مقوله مرتبط با هم در نظر گرفته شده است. مقوله تدریس و مدیریت کلاس شامل کدهایی از جمله: علاقه به تدریس، استفاده از روش های نوین تدریس، استفاده از مهارت های مدیریت کلاس و... می باشد که یک معلم حرفه ای باید این دانش و مهارت ها را داشته باشد. مقوله بعدی ویژگی های علمی معلم می باشد که شامل مواردی چون مطالعه مستمر، پژوهنده بودن و... می باشد که این مقوله نیز پوشش دهنده ویژگی های یک معلم حرفه ای می باشد. در نهایت مقوله ویژگی های شخصیتی که شامل مواردی چون مسئولیت پذیری، دغدغه مند بودن و... بوده که با در نظر گرفتن مقوله های قبلی که اشاره شد به نقطه خاص اشتراک آنها که ویژگی های معلم حرفه ای است، خواهیم رسید.

مضمون خصوصیات منحصر به فرد: سومین مضمون انتخابی که شامل مقوله های خصوصیات فردی و ویژگی های شخصیتی معلم بوده، مضمون خصوصیات منحصر به فرد می باشد. برای انتخاب این مضمون نیز دو تا مقوله مرتبط با هم در نظر گرفته شده است. مقوله خصوصیات فردی شامل مواردی چون: پر تلاش بودن، مسئولیت پذیر بودن، دغدغه مند بودن و... می باشد. مقوله بعدی که ویژگی های شخصیتی معلم است شامل مواردی چون مورد قبل بوده که در این مورد نقطه اشتراکی وجود دارد که باعث انتخاب این مضمون شده است.

مضمون موقعیت آموزشی: در نهایت آخرین مضمونی که از مجموعه مقوله های انتخابی حاصل شد، مضمون موقعیت آموزشی می باشد. در واقع این مضمون شامل یک مقوله موقعیت مدرسه بوده که شامل مواردی چون: شرایط فیزیکی مدرسه، موقعیت مدرسه، فضا و چینش کلاس و... می باشد.